

merske in kapelske gorice, govoreč: glejte, ljudje, tje bodo enkrat vsi naši slovenski kraji spadali. In ljudje mu niso ugovarjali in zgodilo se je tako. Gospodar si je kupil sosedovo hišo z gruntom, pa se mu je ta pridobitev tako dopadla, da jo je hodil po dvakrat na dan gledat. Slovenija si je pridobila Prekmurje in ga hodi rada ogledovat. Od daleč in od Ljutomera do zadnje postaje Hodoša, koliko ljudi se je vozilo, da vidijo naselbine svojih starih sester in bratov. Lepi kraji, so govorili, kakor da bi se peljali od Maribora do Št. Ilje itd. In v teh lepih krajih, pri teh dobrih ljudeh in pri njihovih zadovoljivih premoženjskih okoliščinah se je pred nekimi leti vnelo kreganje o Sibiriji. No, prišli so k nam s Preka tudi neki mladi ljudje, ki so mislili, da bo tukaj kar huja - haja in ves napredni rep, pa so naleteli na pametno ter mirno ljudstvo in njegovo trezno življenje. V razočaranju so se neki razpisali v naprednem časopisju, da je Prekmurje — Sibirija. Malenkost. Ako bi rekli Makedonija, bi mi pa že zamerili. Ne, ne! Prekmurje ni Sibirija, kakor ni Bela Krajina in ni Suha Krajina.

Mi imamo vsaj desetkrat več gozdov, kakor jih je med Dravo in Muro, pa smo hranili svoje gozdove in so nam vozili stavbeni les še pred 20 leti. Štajerci in nas hvalili. V primursko Prekmurje so štajerski očaki hodili kupovat konje z v prosleke vžitimi stotaki. Od Grada so si Štajerci spravljali celena drevesca, katera še zdaj dajejo žlahtni sad po ščavniških dolih. K nam na Goričko so še pred 30 leti od tam prihajali redovi vozov po naše slive. In ko naši kupci pridejo po vino na Štajer, jim tam ponudijo meso, toda tudi hitro vprašajo, ako imate s seboj vaš dobri prekmurski kruh. Vi mladi, zato ne imejte Prekmurja za Sibirijo, vi stari pa iz neumnosti mladih ne delajte kozlov. — No, pa le Sibirija! Pa vam naj bo Sibirija! Naš človek je glede kulture in civilizacije med prvimi v

kraljevini. Tega našega naroda pa živi zadaj, to je severno od Murske Sobotice, 25 tisoč. Vsi ti prekmurski Goričanci bi se radi posluževali železniške vožnje, pa se je radi nove uvedbe voznega reda ne morejo. Od Kotoribe, Dol. Lendave in Gornje Radgone vozijo vlaki tako, da si en dan tja in nazaj iz Maribora, kjer imaš časa 8 ur za opravke. Za to se je nekdo pobrigal. Naš Hodoš pa je tudi na meji in ima skoro iste kilometre. Pa kako je z njim in 25 tisočimi ljudmi? V Murski Soboti nas ustavijo. Naj si kdo pogleda naš vozni red. Z jutranjim vlakom opraviš le v Murski Soboti, s popoldanjim si v Mariboru ob pol 10 ponoči. Ako prideš v jutro iz Maribora, čakaš v Soboti 6 ur, prideš zvečer iz Maribora, čakaš — Soboti celo noč do štirih v jutro. In to mi, ki nas je 25 tisoč s tolikimi uradi, s pogranično četo, s tolikimi pridelki in s toliko živino naj tiho prenašamo? Naš človek se naj vozi iz Beltincev v Puconce šest ur, ko ima peš kraj železnice tri ure?! Enako naj bo: Kotoriba, Dolnja Lendava, Gornja Radgona in Hodoš! — Vi ga. »domačini« in prišleki, to je Sibirija!

Novi list. V Dolnji Lendavi je začel izhajati novi list »Ljudska pravica«. Izdajatelj in urednik je pisatelj Mihael Kranjec. List izhaja začasno dvatedensko. Uredništvo je v Lendavi.

Rakičan. Pri nas so začeli zidati postopje za kmetijsko šolo. Vse naše kmete to zelo veseli, da bodo lahko pošiljali v to šolo svoje sinove.

Grensoveci. Griža še vedno razsaja. Umrla sta zopet dve ženski iz Gornje Bistrice. — V četrtek dne 11. oktobra smo videli pri nas še več lastavic, kar se je vsem zdelo čudno, kajti tako pozno lastavice navadno več ni pri nas.

Gederovci. Pri nas je umrla daleč naokrog znani gostilničar in posestnik Franc Štivan.

Gornja Bistrica. Dne 10. oktobra je bila pokopana Katarina Balažič-Copotova v Odrau. Pokojnica je umrla od epidemije griže. Bila je vredna mati, poznata po celi okolici in od vseh spoštovana, polna kristjanske ljubezni in vedno odprtih rok. Ni bilo reveža, katere-

mu ne bi podarila kos kruha z največjo ljubeznijo je otirala ubogim solze, vedno pripravljena vsakemu pomagati. Duri njene hiše so bile vedno odprte, srce polno sočutja, imalo je mesta za vsakega ubogega in reveža. Pri njenem pogrebu je padlo mnogo solz, ubogi in reveži so zgubili svojo mater in jo zdaj obokujejo. Blagi in dobri materi bodi milostiv večni Sodnik

Boj kletvi!

Preklinjanje spada med tiste grde in obsodbe vredne razvade, ki zavzemajo vedno širše kroge ter se vedno globlje zajedajo v naše ljudstvo. Je to greh, ki ga prepoveduje druga božja zapoved. Kolne tisti, kdor sebi ali drugim stvarjem z besedami želi kaj hudega. To se velikokrat dogaja z zlorabo svetih ali tudi hudobnih imen. Ako se to godi z besedami, ki Boga sramotijo, je to bojkletje.

Kletev ni nikomur v čast, ne posamezniku, ne narodu. Čim več posameznikov je vdanih temu grehu, tem bolj se more govoriti o narodni pregrehi. Kakor kreposti poedincev koristijo skupnosti, tako jo strast in greh posameznikov ponižuje. So gotovi narodi, ki so radi preklinjanja v krogu drugih narodov na slabem glasu. Naša dolžnost je, da preprečimo, da pride naš narod ob svoj dober sloves.

Kako potrebna je borba zoper preklinjanje in kako naj se vrši, dokazuje katoliška župnija Veliko Trojstvo blizu Belovara (na Hrvaškem). Pred nekoliko tedni je bila v tej župniji ustanovljena Vojska Srca Jezusovega zoper preklinjanje. Tej borbeni četi je pristopilo doslej že mnogo članov, ki so razvili veliko dejavnost proti tej pregrehi, ki preti postati narodna sramota.

Pisemenost angleških kraljev.

Znana slika predstavlja anglešk. kralja Ivana, kako podpisuje leta 1215 izdano listino, ki je ostala podlaga za razvoj angleškega prava. Kralj Ivan je v najboljšem slučaju napravil na listino tri križe, ker prvi angleški kralj, ki je bil pismen, je bil Richard II. (1377 — 1399), od katerega je ohranjen lastnoročni podpis na listini iz leta 1386, ki je shranjena v državnem arhivu v Londonu.

Hitrostni rekord brzo-vlaka.

Ekspresni vlak na progi Denver — Čikago je dosegel prednedavnim hitrostni rekord. Vozil je z brz-

kave postave v neizmerni senčnati globini. Ob solnčnem zahodu in vzhodu se je razlegalo kričanje opičjih čred, hreščeče so se oglašali papagaji, med tem ko se je slišalo ob vročih dnevni urah kakor šumenje oddaljenega morja samo glasno brenčanje mrčesa; sicer pa ni bilo opaziti nobenega gibanja med veličastnimi, velikan-skimi debli, ki so se počasi izgubljala v temni daljavi okrog nas.

Največji in najlepši utis je napravil name naravnost čarobni cvet orhidej, katerega smo tolikokrat srečali in vsak je bil drugačen, lepši ter še bolj očarujoče učinkujoč. Ker sem izražal na glas toliko začudenje pri srečanju z orhidejami, mi je rekel naš vodja Davis Graham, da ni nič kaj posebnega, če jaz žarim občudovanja pri pogledu na orhideje, ki so napravile najmo-gočnejši utis celo na kralja Salomona. Prepričan sem bil, da me hoče dobri gospod potegniti, ko vlačil v zvezo svetopisemskega kralja Salomona z južnoameriško orhidejo. Prosil sem ga, naj mi pove kaj o orhidejah, o katerih mi je bilo znano samo ime in to, da cvetejo po pragozdovih ter džunglah kot zajedavke na drugih drevesih. Gospod Graham se je odzval moji prošnji ter razgrnil pred menoj v obširni razlagi vse, kar mu je bilo znanega o tem bajnem cvetu.

Pribeževal je nekako takole:

»Ko se je pripravljala kraljica iz Sabe, da poseti kralja Salomona, se je domislila, da zlato za tako modrega vladarja nikakor ni primerno darilo. No stotine nasvetov glede obdarovanja je bilo predloženih od okolice kraljice, a nobeden ji ni bil po godu. Slednjič ji je svetovala priprosta dekla orhideje. Kraljica se je oklenila tega nasveta. Pustila je izkopati drevesa, na katerih so rasle orhideje in je peljala seboj kar celo drevje. Njena karavana je zgledala kakor potujoči gozd. Kralj Salomon je duhal nepopisno prijetni vonj orhidej in občudoval barvo, ki je rahla in vendar tako bogata, da je bil modri kralj kar očaran od rajskega cvetja orhidej.

Privlačnost orhidej je preživela večtisočletno dobo. Dragoceno kamenje iz Salomonovih časov je zakopano po grobnicah že davno pozabljenih kraljev, kras orhidej živi še danes.

Cela premoženja izdajajo za orhideje. Eden cvet stane 30 Din ali pa tudi 20.000 Din, kako redek je pač. Iskalci orhidej žrtvujejo celo življenje, da izsledijo le en sam cvet, ki predstavlja posebno redkost. Nabiralci orhidej po džunglah: Južne Amerike, po otokih pod Indijo po Sumatri, Borneo in na Madagaskarju ob Južni Afriki doživijo mnogo več, nego lovci na slone, leve, tigre in gorile.

ta. Na pobudo nekoliko občinskih svetnikov, ki so člani te vojske, je bil na seji občinskega sveta 25. sept. 1934 soglasno sprejet sklep za pobijanje kletve. Občinski svet (36 članov) jednoglasno zahteva, da se morajo porabiti vsa sredstva, da se prepreči preklinjanje, zlasti še bogokletje. Občinska uprava je na javnih mestih: uradih, oglasnih deskah in občinskih zgradbah dala obesiti tablice z napisi: »Kleti je najstrožje zabranjeno«, »Kletev je naša narodna sramota«, »Samo surovež preklinja«.

To je lep zgled, ki naj bi ga druge občine posnemale. Ako ne bomo začeli z vso energijo boj zoper ostudno in surovo preklinjanje, bo med ljudstvom rastla ta grešna razvada in z njo narodna sramota. Treba je samo po ulicah in cestah poslušati negodne fantine, ali celo pravcate mlekozobneže, da spoznamo, kakšne kroge je ... zavzela kletev in skrunitev božjega imena. Opozarjamo tudi prosvetne, osobito mladinske organizacije, da se pridružijo križarski vojni zoper preklinjanje!

*

Vurberg. Katoliško prosvetno društvo na Vurbergu je imelo svoj 28. letni občni zbor. Spregovoril je predsednik društva o pomenu katoliške prosvete, ki jo skuša evropsko svobodomiselnost omajati, in kako novodoba civilizacija prinaša plitvenje duš. Nato je podal svoje poročilo in z veseljem povdaril, da se je članstvo društva v pretečenem letu dvignilo ter izrazil željo, da bi se rast članstva vzdigovala naprej. Za njim so podali prav točna poročila ostali funkcionarji in sledila je volitev novega odbora, ki se je v mestih tajnika, blagajnika, podpredsednika in pri nekaterih odbornikih spremenil. Drugo je ostalo pri starem. Tako smo zopet začeli novo leto društvene življenja in prosvetnega delovanja, leto novega upanja na boljše prosvetni razmah. Pozivlja se že sedaj mladina, da bi pridno segla v zimski dobi po lepih knjigah v društveni knjižnici, saj se je zopet pomnožila za nekaj imenitnih romanov. Tekmujte, katerih čitateljev bo imela več naša društvena knjižnica.

in kdo bo več knjig prečital, fantje ali dekleta! Takšna tekma je za mladino kaj vredna! Naznanja se tudi, da si je društvo lansko leto ustanovilo svoj društveni praznik, ki se obhaja na praznik Kristusa Kralja na zadnjo nedeljo oktobra. Člani in prijatelji društva se torej pozivljajo k praznovanju tega društvenega praznika že danes. Praznovanje bo obsegalo cerkveno in izven-cerkveno proslavo. Ne pozabite torej!

Ljutomer. Odbor Ljudske čitalnice sporoča, da se bo predstava »Mlinarjevega Janeza«, ki bi se morala vršiti preteklo nedeljo, pa se radi splošne žalosti v državi ni vršila, gotovo vršila v nedeljo dne 28. t. m., popoldne ob pol štirih v Katoliškem domu. Za takrat vsi povabljeni!

Smiklavž pri Slovenjgradcu. Dne 27. sept. se je tukaj prigodila velika nesreča. Istega dne je s konji vozil v tuk. župnišču kot hlapec zaposleni Franc Vošner od župnišča po dolgem klanecu na spodaj v ravnini ležeče polje

Francoski zunanji minister Barthou.

po poljske pridelke. Pri tem je prišel pod voz in je dobil take hude poškodbe na glavi, da je istim po osemindnevem zelo hudem bolehanju podlegel. Pokojnik je bil zelo priden posej, skozi 11 let je zvesto služil g. župniku. Bil je jako veren, ker je pogostokrat prejemal sv. zakramente. Rad je mnogo čital in se zelo zanimal za dogodke v javnosti. Bil je obilni udeležbi ljudstva na rožnovensko nedeljo pokopan. Naj počiva v miru! Iskrena zahvala dobrim faranom, ki so pokojnika v njegovi hudi boleznini pogostokrat obiskali, so za njega molili, za obilno udeležbo pri pogrebu, za darovane številne vence in cerkvenimi pevcem za gniljivi žalostinki na domu in ob grobu. — Dne 7. t. m. se je tukaj poročil g. Leopold Vengust, strojevodja državne železnice v Velenju, z gđc. Treziko Lunka, prodajalko pri tukajšnjemu trgovcu g. Deberšek. Bilo prav srečno!

Sv. Jurij v Slov. goricah. Potihnilo je veselo petje po naših hribih, umolknilo bodo klopote, trgateg po naših goricah je minila. Vinogradnik je spravil žlahtni sok v shrambo. Sv. Mihael letos ni našel mnogo grozdja več v vinogradih. Priderek je bil pod srednjo mero, kjer pa je bila še toča, pa naravnost malenkosten. Kakovost vina pa bo izvrstna, saj so imeli mošči 20 do 22 let še več stopenj sladkorja. Ume, peronospora in plesen niso letos posebno nastopale, pač pa je in tam klestila toča. Dež koncem avgusta je povzročil gnilobo, razni mrčes, ki je pil že sladko grozdje: vse to je povzročilo, da so vinogradniki zvečine predčasno potrgali grozdje, sicer bi bil pridelek še manjši. Sadja je še bilo po boljših legah precej, a kaj, prej ni bilo izvoznice, sedaj pa ni kupcev.

Sv. Urban nad Mariborom. Lepo je tu gori posebno v jesenskem času, ko zavživamo jasna razgleda po Slovenskih goricah tja gori proti Gradcu in tja doli do Prekmurja. Imamo pa tu gori tudi krasno prenovljeno cerkev in okoli nje lepo urejeno pokopališče. Zato ni čuda, da nas dan za dnem obiskujejo izletniki iz Maribora in tudi drugih krajev. Pa tudi marsikateri naših rajnih so si to lepo višino izbrali za svoj zadnji počitek do veselega vstajenja sodnega dne. Pred leti smo tukaj priredili zadnji dom blagi materi in vzorni že-

Orhideje je na tisoče in tisoče vrst. Med izredne posebnosti prištevajo cvetje, ki sliči malim ptičjem in metuljem z razprostrtimi peruti.

O južnoameriškem nabiralcu orhidej pripovedujejo: Nastopilo je deževje. Približal se je čas, ko bi naj odpotoval, a še ni našel dragocene in redkega orhidejnega cveta. Indijanec mu je prinesel zbirko takih 100 komadov. Med temi je bila tudi orhideja, kakoršne še ni bil videl. Vzel jo je v roko, da bi jo natančneje ogledal radi izredne lepote. V mračni svetlobi ki je prodirala skozi goščo ovijalk, so se svetlikale barve cveta, kakor bi bile žive. Imel je pred seboj najlepšo orhidejo, kar jih je kedaj videl. Naenkrat se je pričelo na listju cveta nekaj gibati. Nabiralec je vrgel čudno gibajočo se stvar proč in skočil na stran. Kar je obdržal v roki, sploh ni bila orhideja, ampak ena najbolj strupenih kač.

Najbolj čudovita lastnost orhideje je ta, da zna natančno prevzeti obliko drugih rastlin ter živali. To spreminjanje cveta ni ničesar drugega nego naravna samoobramba.

Vsaka džungla po Mehiki, Panami, Ekvadorju, Braziliji, Orinoku in Madagaskarju je že zahtevala smrtno žrtve iz vrst strastnih nabiralcev orhidej. Iskalci tega tolikanj redkega cveta imenujejo z največjim spoštovanjem imena pionirjev, onih mož, ki so se odrekli po cela leta civili-

zaciji, gledali neprestanim nevarnostim v oči, da bi odkrili nove, še nepoznane vrste orhidej. Iskanje orhidej je vedno združeno z naravnimi nevarnostmi kakor: sovražni domačini, mrzlca, divje zveri, strupene žuželke ter kače. Orhideje rastejo in cvetijo največkrat na vrhu visokih dreves. Kolikokrat nastane za iskalca vprašanje: Ali naj spleza na drevo v pragozdu, kjer je sigurno gnezdišče kač? Ako se ne more polastiti cveta s pomočjo lasa, mora drevo podreti z orhidejami in kačami vred, kakor je to storila kraljica iz Sabe.

Anglež Hamlin je iskal orhideje po otoku Madagaskarju. Zadel je pri tem poslu na posebno težkočo. V pokrajini Moyambassa na omenjenem otoku je vztrajal ondotni kralj na tem, da se mora zvezati Anglež, če hoče ostati tamkaj, s kraljevo rodbino. Hamlin je prevzel čast poglavarja in se je podvrgel obredu, ki je predpisan za sklep krvnega sorodstva s kraljem. Kralj je poslal na lov za orhidejami svojega svaka, zapretil pa je Angležu, ako se bo svaku kaj pripetilo, bo nosil on odgovornost. Istočasno je opozoril kralj krvnega brata na jaguarje, ki prežijo po džunglah in so na Madagaskarju posebno krvoločni. Svarilo ni bilo zastoj. Jaguar je mežikal s kraljevim svakom ter si ga je privoščil s kožo in z lasmi vred. Kralj je zvedel o smrtni

no 125 km na uro in je prevozil celotno razdaljo v 13 urah.

— —

Vremenska poročila pošilja dnevno 75 pokrajin in 1000 ladij. Na podlagi teh obvestil izdelujejo strokovnjaki vremenske karte.

— —

Najbolj svetla zvezda na nebesnem oboku nosi ime po njenem odkritelju Doradus. Njena luč je 300tisočkrat močnejša nego je luč našega solnca. Če bi bila zvezda Doradus namesto solnca, bi se dvignila vročina na zemlji na 7000 stopinj C in bi se zemlja razkrojila v kratkem času v žareči oblak.

— —